

Letno poročilo

Območne izpostave JSKD
CERKNICA

2014

**JAVNEGA SKLADA
REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
KULTURNE DEJAVNOSTI**

Jskd

JSKD skrbi za razvoj in uresničevanje nacionalnega potenciala ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Skrbi tudi za aktivno ustvarjalnost, razvoj ustvarjalnih kapacitet in strokovnih standardov ter širjenje dostopnosti kulturnih programov.

Območna izpostava Cerknica

Jožica Mlinar

Uvod

Cerkniška izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti skrbi za ljubiteljsko kulturno dejavnost na območju občin Cerknica, Bloke in Loška Dolina.

V vseh treh občinah živi skoraj 17.000 prebivalcev, kjer deluje 19 društev s 25 sekcijami, 2 zvezi in 3 zavodi za kulturo in turizem s katerimi tudi sodelujemo.

Na tem območju imamo razvite skoraj vse zvrsti, ki jih pokriva sklad. V lanskem letu smo veliko delali na petju ljudskih pesmi, tako da se bodo v kratkem predstavile nove skupine pevcev ljudskih pesmi. Imamo številne otroške folklorne skupine, ki vse dosegajo regijski nivo, 2 godbi, Big band, 2 odrasli folklorni skupini, gledališke skupine v vseh treh občinah in zelo inovativno skupino stareslike.com in številne zbiratelje gradiva, pomembnega za ohranjanje in oživljanje notranjske kulturne dediščine, kjer svoj pomemben delež prispeva tudi Marija Makarovič, ki mnogim nudi strokovno pomoč. Velik preboj pa so plesne skupine sodobnega plesa, ki delujejo na celotnem območju od Rakeka do Loške doline in dosegajo vrhunske rezultate.

Poleg tega pa sodelujemo s štirimi matičnimi šolami in štirimi podružničnimi šolami, ki imajo 13 pevskih zborov, kar 6 otroških folklornih skupin, 4 gledališke in 2 filmski skupini.

Naše poslanstvo je, da se široka paleta kulturnih dejavnosti razširi povsod po izjemno razkropljeni Notranjski, vse tja do meje z Gorskim Kotorjem in čez ter sodelovanje z vsemi organizacijami, zavodi, društvi, da se kulturna dejavnost čim bolj obogati.

Ocena stanja

V letu 2014 smo sodelovali s skoraj vsemi društvi in skupinami. Tako smo uspešno izpeljali vse območne revije, izobraževanja na likovnem, plesnem, folklornem, filmskem področju, petje po starem na Notranjskem in zborovskem področju.

Ker smo veliko truda vložili v razvoj kulturnih dejavnosti med mladimi, smo največ časa in energije posvetili ravno srečanjem, ki potekajo za otroke in mladino, gledališču in lutkam, folklori, plesu, petju, likovnemu ustvarjanju ter novi filmski animaciji za osnovnošolce.

Medijska pokritost delovanja izpostave je odvisna od zgoščenosti ostalih prireditev. Nismo ravno prvi v vrsti za objavo. Težava je, ker nimamo medija, ki bi deloval le na našem območju in bi lahko konstantno pokrival izvedene prireditve. Imamo pa še problem majhnih kapacitet dvoran, tako da res ne moremo organizirati odmevnih prireditev z veliko publike. Velikokrat imamo prireditve celo zaprte za javnost, da lahko omogočimo nastopajočim ustrezne pogoje. To ima pa seveda drugo prednost, da se nastopajoči med seboj gledajo, poslušajo, spoznavajo in učijo. Tako smo v tem letu pripravili tudi seminar s Tomažem Habetom za vse zborovodje in uvedli skupne pesmi. Gostja seminarja namenjenega vsem zborovodkinjam OPZ in MPZ, je bila tudi pesnica - domačinka Anja Štefan, ki je avtorica besedil pesmi, ki jih je uglasbil priznani skladatelj.

Pri izvedbah prireditev smo pozorni na to, da jih izvajamo na različnih lokacijah - od Rakeka do Starega trga - in na ta način skrbimo, da je v kulturno dogajanje (pa tudi v organizacijo dogodkov) vpeljana čim širša množica ljudi, zavodov, organizacij in društev. Prireditve so izpeljane v šolah (športna dvorana, večnamenski prostor...) ali kulturnih domovih (Cerknica, Stari trg). Sodelovanje z osebjem tako na šolah kot v kulturnih domovih je dobro, tako da je temu primerna tudi izvedba prireditev.

Izvedba rednega programa

V let 2014 smo izvedli vse zastavljene programe, in sicer 6 na območnem nivoju ter enega na regijskem in eno razstavo na državnem nivoju.

Izvedba območnega programa: revija plesnih ustvarjalcev, revija otroških in mladinskih pevskih zborov, srečanje otroških gledaliških skupin, srečanje otroških folklornih skupin, revija odraslih pevskih zborov, območno Linhartovo srečanje, izvedba območne razstave Rimljani, je bila izvedena le za otroške likovne izdelke, odrasli so se priključili Logatcu.

V Gradu Snežnik smo postavili državno tematsko razstavo Parafraze, ki je bilo izjemno dobro obiskana.

Na področju otroškega zborovskega petja beležimo ponovni trend dviga kvalitete in poseganje po zahtevnejših skladbah. Kar polovico zborov dosega regijski nivo.

Na folklornem področju se je regijskega srečanja udeležila folklorna skupina KD Rak Rakek.

Regijski nivo med PZ dosega MePZ Fran Gerbič, na plesnem plesalke KD Rak Rakek.

Državni nivo dosegajo plesalke KID Plesonoga, ki so se udeležile tako državnega srečanja v Velenju Pika miga kot tudi Žive, srečanja, ki poteka v Ljubljani, v prvi polovici leta pa so sodelovale tudi na Opusu.

Mentorici Jeleni Milovanović gre velika zasluga za izjemno popularizacijo sodobnega plesa, saj je z vsemi plesalkami, tudi iz drugih društev, ki delujejo na našem področju, pripravila izjemno plesno predstavo.

Na državnem srečanju Vizije in na festivalu Stična pa je sodelovala tudi glasbena skupina Ostrokljuni iz Begunj pri Cerknici.

Izvedba dodatnega programa

Sodelovanje z Galerijo Krpan pri razstavah, s Kulturnim društvom Notranjska pri izvedbi delavnic filmske animacije na Rakeku in v Starem trgu, izdaja knjige Marije Makarovič Babno Polje in njegovi ljudje v metežu 2. svetovne vojne, sodelovanje pri projektu stareslike.com.

V letu 2014 je izšla knjiga, katere zametki so v najdbi izvirnih in še neobdelanih pesnitvah s taborišča Rab in pesmih nastalih v okrutnem obdobju poboja oziroma genocida nad babnopoljskim prebivalstvom. Pesnitve pa so potegnile veliko novih pripovedovalcev, prič in Marija Makarovič je na osnovi dolgoletnega sodelovanja z Babnopoljci, ko je predhodno zapisala in uredila knjigo življenjepisov, v treh letih napisala izjemno knjigo Babno Polje in njegovi ljudje v metežu 2. svetovne vojne. Knjiga je izšla konec maja s pomočjo sponzorjev predvsem s pomočjo domačinov.

Ker pa je tudi po izdaji knjige še veliko ljudi, ki želijo povedati svojo zgodbo, se projekt nadaljuje na portalu stareslike.com z rubriko Babno Polje po Babnem Polju. Z Marijo Makarovič smo pripravili tudi usposabljanje na terenu. Z njeno pomočjo dopisniki in zapisovalci pišejo o življenju, navadah in običajih ljudi z Notranjske. Eno predavanje smo pripravili tudi v prostorih JSKD, in sicer za dopisnike portala stareslike.com. Organizirali smo tudi delavnico obdelave in arhiviranja fotografij.

Izvedba ali sodelovanje pri javnih razpisih/pozivih za ljubiteljske kulturne dejavnosti

Izpostava posreduje mnenje k razdelitvi, če je za to zaprosena. Izpostava predlaga enega člana v komisijo za razdeljevanje pri občinah Loška dolina in Cerknica in posreduje razporeditev skupin in društev v kakovostne razrede, tam kjer je seveda to možno.

Izobraževanja

V letu 2014 smo izvedli seminarje in delavnice skoraj na vseh področjih. Izvedli smo kar 4 filmske delavnice animiranega in igranega filma.

Izvedli smo seminar za zborovodje OPZ in MPZ, ki ga je vodil prof. Tomaž Habe.

Na področju sodobnega plesa smo z Jeleno Milovanović izvedli 6 delavnic za otroke in mentorje plesnih skupin. Sodelovali smo z mladimi baletniki in jim omogočili delavnice pod vodstvom Jerneja Dolničarja. Mladi so ustvarjali na temo Rimljani in njihovi izdelki so bili na ogled v prostorih Knjižnice Jožeta Udoviča v Cerknici.

Kar 4 delavnice smo posvetili ljudskemu petju, predvsem notranjskih pesmi, ki jih je iz bogate zbirke posredovala Ljuba Jenče. Delavnice so bile namenjene folklornim skupinam in ostalim zainteresiranim, ki želijo nadaljevati tradicijo ljudskega petja in ohraniti izvirne notranjske pesmi iz različnih krajev in ob različnih običajih. Tako sta nastali 2 novi skupini Jezerska tršca pri PGD Dolenje Jezero in Jezerci, ki se bosta predstavili tudi na naslednjem srečanju pevcev ljudskih pesmi.

Predstavili smo tudi zgodbe iz notranjskih krajev, ki jih je na svoj izviren način pripravila Milena Ožbolt. Ker imata tako Milena Ožbolt kot tudi Ljuba Jenče zbrano izjemno bogato izročilo, bomo izobraževanje z njima nadaljevali tudi v bodoče.

Naj na koncu ponovno omenim izjemno sodelovanje z Marijo Makarovič, ki nam nesebično posreduje svoje bogato znanje kjerkoli ga potrebujemo, pri raziskovanju, pri usposabljanju dopisnikov in razreševanju zgodb, ki jih pripovedujejo stare slike.

Financiranje

Z vsemi tremi občinami imamo podpisano pogodbo za letno financiranje, ki poteka zelo različno. Sredstva pritekajo z mesečnimi ali polletnimi prilivi. Glede na situacijo v kateri živimo, je financiranje s strani občin zadovoljivo in predvidljivo. Imamo pa težave s pridobivanjem sponzorskih in donatorskih sredstev. Sredstev iz vstopnin nimamo, ker imamo brezplačno dvorano – kulturni dom kot tudi dvorane po šolah in telovadnicah. Nekaj sredstev smo pridobili s kotizacijami in s prodajo knjige.

Novi projekti

Kot nov projekt smo si zastavili pisanje življenjepisov po modelu Marije Makarovič, kjer se zajamejo življenjepisi treh rodov. Le-te zapisujejo novi raziskovalci, ki želijo popisati svoje prednike ali pa zbrati običaje, šege in navade svoje vasi. Letos smo pripravili tak projekt na Jeriščah – manjši zaselek na Vidovski planoti in v Begunjah. Predavanje pa smo organizirali tudi za dopisnike starih slik, kjer stare slike iščejo zgodbe. Le-te pa lahko na portalu komentirajo vsi bralci, doma in v tujini.

V sodelovanju s KD Notranjska smo izvedli seminar na področju animiranega filma za šolske otroke (OŠ Rakek in OŠ Stari trg) pod vodstvom Mitje Mančka, nadaljevali s snemanjem filma z mentorjem Matijem Milčinskim, predvsem z otroki, ki so se udeležili državnega srečanja otroške filmske ustvarjalnosti v Izoli. Na področju sodobnega plesa smo izvedli nekaj novih delavnic.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

Na našem območju delujejo:

Vokalne skupine: 3 moški pevski zbori, 4 ženski pevski zbori, 6 mešanih pevskih zborov, 8 otroških pevskih zborov, 5 mladinskih pevskih zborov, 1 oktet

Instrumentalne skupine: 2 pihalna orkestra in Big Band, Ostrokljuni v okviru KD Notranjska

Gledališka dejavnost in lutke: 3 odrasle gledališke skupine, 5 otroških gledaliških skupin

Plesna dejavnost: 6 plesnih skupin (v 3 društvih)

Folklorna dejavnost: 2 odrasli folklorni skupini, 6 otroških folklornih skupin (v OŠ)

Likovna dejavnost: 2 likovni društvi in ena likovna skupina pri KD Rak Rakek

Literarna dejavnost: 1 literarna sekcija pri KD Notranjska,

Filmska sekcija pri KD Notranjska in na vseh matičnih šolah, torej 4.

Najuspešnejši področji na našem območju in na prireditvah v naši organizaciji sta plesna in folklorna dejavnost, obe v glavnem med mladimi. Otroških folklornih skupin je kar 6. Vse otroške skupine so bile na letošnjem srečanju tudi kostumsko dobro urejene. Imamo 2 odrasli folklorni skupini, ena je nastala na Blokah, ki ima bogato izročilo običajev, šeg in navad in se že pojavlja na naših srečanjih, predvsem pa je bogata popestritev domačega kulturnega življenja na bloški planoti.

Gledališka dejavnost pri odraslih je nekoliko manj ambiciozna kot v preteklih letih, kar je odraz tako finančnih kot kadrovskega omejitvev. Žal so v tem letu izgubili tudi izjemnega igralca in režiserja v Loški dolini, tako da bo potreben čas, da se ponovno postavijo na noge.

Kulturno društvo Rak Rakek je v svoji pestrosti najbolj široko zastavljeno društvo, ki ima v svojih vrstah kar 8 sekcij in vse odlikuje želja po napredku in iskanju novih idej, obenem pa je društvo odprto za vse generacije.

Za veliko različnih novih projektov pa je odprto KD Notranjska, kjer so dobrodošli literati, pevci, glasbeniki, ki izvajajo klasično, jazz ali rock glasbo, filmski ustvarjalci, plesalci in drugi, ki iščejo nove izzive ter prihajajo iz vseh treh občin, ki jih pokriva izpostava. Podobno deluje tudi Društvo ljubiteljev Gradu Snežnik s katerim pripravimo božični koncert.

Seveda pa sta po kvaliteti, ki se meri na tekmovanjih na samem vrhu pihalna orkestra, predvsem cerkniški, ki dosegajo najvišje ocene na tekmovanjih in Big band Cerknica, kjer so meje med amaterizmom in profesionalizmom

že zabrisane. Pihalni orkester Kovinoplastike Lož pa je sestav, ki za svoje nastope ne potrebuje substitutov, saj nenehno izobražuje nove domače člane, ki razveseljujejo domačo publiko.

Društva imajo v glavnem solidne prostore za vaje, veliko se poslužujejo vačnamenskih prostorov, ki so v okviru gasilskih domov, tako za plesne dejavnosti kot tudi za gledališče in film (Begunje, Grahovo, Cerknica). Društvom so prostore za dejavnost omogočile občine, ki so ali v sklopu knjižnice ali ostalih občinskih objektov, samo nekaj društev ima svoje prostore.

Sodelovanje s šolami in vrtci

S šolami in vrtci uspešno sodelujemo pri organizaciji vseh območnih in regijskih prireditev. Ker nimamo drugih prireditvenih prostorov za izvedbo velikih prireditev, se vse izvajajo na šolah na Rakeku, v Novi vasi in v Loški dolini. Za kulturno šolo se vsako leto prijavi kakšna šola, letos je to - OŠ Notranjski odred Cerknica, ki je dobila enega od glavnih nazivov naj kulturne šole, naziv kulturne šole pa so podaljšali tudi OŠ Toneta Šraja Aljoše Nova vas na Blokah.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

V letu 2014 smo obeležili kar 140. letnico delovanja Pihalnega orkestra v Ložu, ki se zdaj imenuje po Kovinoplastiki Lož in je tudi najstarejše kulturno društvo, ki deluje na našem področju. Godba Cerknica pa je letos praznovala 90 let delovanja. Obema godbama smo podelili jubilejno priznanje in Gallusove značke.

Zanimivo obeležje delovanja ene izmed gledaliških skupin pa je pripravilo KD Menišija, ki je natančno na isti dan ob 100i obletnici, ponovilo predstavo, ki so jo odigrali njihovi predniki, točno na 6. decembra 1914, z naslovom: Ne v Ameriko, ki je po svoji vsebini ponovno aktualna.

Izvedeni dogodki

Naziv dogodka	Datum (od)	Datum (do)	Dejavnost	Vrsta
LINHARTOVO SREČANJE	1.1.2014	31.3.2014	gledališče in lutke	prireditev
FILMSKI SEMINAR	10.1.2014		filmska	izobraževanje
FILMSKI SEMINAR	22.1.2014		filmska	izobraževanje
SEMINAR - KOORDINACIJA DIHANJA ZA GLEDALIŠKE IGRALCE, PEVCE	25.1.2014		gledališče in lutke	izobraževanje
TEHNIKA PETJA, SEMINAR	25.1.2014		vokalna glasba	izobraževanje
LOŽ-OBLAČILNA KULTURA Z MARIJO MAKAROVICH	22.2.2014		folklor	izobraževanje
MAVRICHA PESEM 2014	20.3.2014	21.3.2014	vokalna glasba	prireditev
IGRAJMO SE GLEDALIŠČE	27.3.2014		gledališče in lutke	prireditev
POPRED V STARIH ČASIH	3.4.2014		folklor	prireditev
DAN ZA PLES 2014, OBMOČNA REVIIA PLESNIH SKUPIN	16.4.2014		ples	prireditev
REGIJSKO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN	9.5.2014		folklor	prireditev
POJO NAJ LJUDJE 2014	17.5.2014		vokalna glasba	prireditev
PREPLESAVANJA 2014 - REGIJSKA PLESNA REVIIA	30.5.2014		ples	prireditev
RAZSTAVA UDELEŽENCEV LIKOVNIH DELAVNIC	12.6.2014		likovna dejavnost	prireditev
PREDSTAVITEV KNJIGE BABNO POLJE IN NJEGOVI LJUDJE V METEŽU DRUGE SVETOVNE VOJNE	14.6.2014		literatura	založništvo
SREČANJE NAJMLAJŠIH FILMSKIH USTVARJALCEV	17.6.2014		filmska	prireditev

POLETJE V ŽELJAH	21.6.2014		ples	prireditev
KONCERTI MLADIH GLASBENIKOV V TABORU	25.8.2014	20.9.2014	instrumentalna glasba	prireditev
PLAVAJOČI GRAD	5.9.2014	7.9.2014	gledališče in lutke	prireditev
DELAVNICA Z MARIJO MAKAROVIČ	8.9.2014		folklora	izobraževanje
LIKOVNA RAZSTAVA - RIMSKI IMPERIJ – ZRCALO SODOBNEGA GLOBALIZIRANEGA SVETA	18.9.2014		likovna dejavnost	prireditev
DRŽAVNA TEMATSKA RAZSTAVA PARAFRAZE, PALIMPSESTI, CITATI IN PRISVOJITVE	26.9.2014	19.10.2014	likovna dejavnost	prireditev
PRAVLJICA O DREVAKU	26.9.2014		večvrstna dejavnost	izobraževanje
SPLOVITEV DREVAKA S CERKNIŠKEGA JEZERA	27.9.2014		drugo	prireditev
PODELITEV PRIZNANJ NAŠA SLOVENIJA 2014	28.9.2014		folklora	prireditev
SEMINAR ZA MENTORJE PLESNIH SKUPIN Z JELENO MILOVANOVIČ	4.10.2014		ples	izobraževanje
TRIJE RODOVI NOTRANJSKIH KMETIJ	5.10.2014		folklora	založništvo
PIKA MIGA	10.10.2014		ples	prireditev
LIKOVNE DELAVNICE S PA-LETO	11.10.2014	18.11.2014	likovna dejavnost	izobraževanje
PETJE PO STAREM NA NOTRANJSKEM	10.11.2014	24.11.2014	historična glasba in ples	izobraževanje
SEMINAR S PROF. HABETOM	10.11.2014		vokalna glasba	izobraževanje
FILMSKA ABECEDA Z MITJEM MANČKOM	18.11.2014		filmska	izobraževanje
ŽIVA	19.11.2014		ples	prireditev
FESTIVAL STIČNA	21.11.2014		instrumentalna glasba	prireditev
FESTIVAL STIČNA	21.11.2014		instrumentalna glasba	prireditev
DELAVNICA SODOBNEGA PLESA	22.11.2014		ples	izobraževanje
PETJE PO STAREM NA NOTRANJSKEM	24.11.2014	30.11.2014	folklora	izobraževanje
OBDELAVA FOTOGRAFIJ	2.12.2014		filmska	izobraževanje
PREDSTAVITEV KNJIGE O BABNEM POLJU V METEŽU 2. SVETOVNE VOJNE	4.12.2014		drugo	založništvo
NE V AMERIKO!	6.12.2014		gledališče in lutke	prireditev
PRAZNIČNI KONCERT V GRADU SNEŽNIK	7.12.2014		večvrstna dejavnost	prireditev
DELAVNICA Z MARIJO MAKAROVIČ	16.12.2014		folklora	izobraževanje

